

5 IV Міжнародний музичний конкурс ім. М. В. Лисенка в Києві — це нові відкриття яскравих обдарувань

6 Напередодні професійного свята головний прогнозіст країни Микола Кульбіда розповідає про здобутки та проблеми вітчизняної «кухні погоди»

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 17 ЛИСТОПАДА 2012 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 212 (4856)

ЦИТАТА ДНЯ

ВІКТОР ЯНУКОВИЧ: «Це історичний шанс для України, і ми повинні використати його, щоб зайняти провідне місце на ринку продовольства».

Президент про те, що попит на продовольство у світі має стати поштовхом для розвитку вітчизняного АПК

2

Термінал будуватимуть швидко

ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ. 26 листопада в Україні розпочнеться реалізація Національного проекту «LNG-термінал», що відкриє доступ до світового ринку зрідженого газу. Про це заявив міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Бойко, виступаючи на саміті Атлантичної ради з питань енергетики та економіки у м. Стамбул (Туреччина).

«Завдяки залученню новітніх технологій роботи проходитимуть швидко. Це буде плавучий завод, до якого підходять танкери, що дасть можливість значно прискорити сам процес будівництва і отримання газу», — сказав він.

Уже цього місяця ДК «Укртрансгаз» починає будівництво газопроводу для підключення терміналу до ГТС України. Першу частину проекту терміналу — будівництво плавучої установки для регазифікації і зберігання газу — планується завершити у 2015 р. Це дасть змогу закуповувати до 5 млрд кубометрів газу на рік за цінами, значно нижчими, ніж коштує російський газ. А потенційними постачальниками палива визначено країни Північної та Західної Африки (Єгипет, Алжир, Нігерія), Перської затоки (Катар), Каспійського регіону (Азербайджан, Туркменістан).

ЦИФРА ДНЯ

3,5 млрд дол.

перерахувала Україна Міжнародному валютному фонду цього року, повністю виконавши зобов'язання щодо виплат у 2012 р.

Осіння хандра чи депресія?

Коли сонце ховається за дощовими хмарами, серце огортає смуток

ПРЯМА ЛІНІЯ «УК». На запитання читачів відповів доктор медичних наук Олег Чабан

8

Ваш вихід, панове міністри!

ВСЕОБУЧ. Чистота депутатських мандатів знову під запитанням

Ірина НАГРЕБЕЦЬКА,
«Урядовий кур'єр»

Один з основоположних конституційних постулатів стверджує, що державна влада в нашій країні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Тож відповідно до ст.78

Основного Закону народні депутати виконують свої повноваження на постійній основі і не можуть перебувати при цьому на державній службі та мати будь-який представницький мандат. Законодавчо обумовлено також несумісність депутатського мандата з іншими видами діяльності.

Для чого ми знову згадуємо ці непорушні правила? З тієї причини, що після кожних виборів з'являється частина політиків, яка надто довго вирішує, змінювати чи ні міністерське крісло на депутатське. І робить це так повільно та довго, що на часі назвати нешироку вулицю Грушевського на

столичному Печерську, по обидва боки якої майже навпроти розташовані Кабмін і Верховна Рада, справжнісіньким рубіконом.

Ось уже і ЦВК, котра воліє якомога швидше роздати нардепівські мандати новоприбулим на вітчизняний законодавчий парнас, суворого нагадує: урядовці, які після

оприлюднення списків переможців цьогорічних перегонів визнані обраними народними депутатами, повинні негайно надати Центрвиборчкому копію президентського указу про своє звільнення. Йдеться, нагадаємо, про сімох членів Кабінету Міністрів.

2

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України **з 16 листопада 2012 року**

USD 799.3000

за 100 доларів США

EUR 1019.5871

за 100 євро

RUB 2.5221

за 10 рублів

/ AU 137759.36

AG 2603.32

за 10 трійських унцій

PT 125809.82

PD 50755.55

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

«Ми повинні сформувати конкурентний агропромисловий комплекс»

ЗАВДАННЯ. Президент закликав розвивати сільське господарство через залучення інвестицій та поліпшувати рівень життя селян

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Урочисте зібрання в Національному палаці мистецтв «Україна» Президент Віктор Янукович розпочав із вітання аграріїв з Днем працівника сільського господарства. «Наша держава довела, що є одним із найпотужніших гравців на світовому ринку продовольства», — сказав він, додавши, що рівень розвитку аграрного сектору визначає продовольчу безпеку країни, впливає на сталий розвиток її економіки та формує експортний потенціал держави.

Він привітав присутніх з успішним завершенням сільськогосподарського року, зазначивши, що природні та економічні труднощі не стали на заваді українським селянам. (Розмір врожаю прогнозується на рівні майже 46 млн тонн зерна, а це третій результат за роки незалежності України).

Дотування — стимул розвитку

Президент розповів присутнім, що незабаром буде розроблено Стратегію розвитку аграрного сектору економіки до 2020 р. та Стратегію сталого розвитку сільських територій, яка має доповнити першу і ґрунтуватися на європейських підходах.

За його словами, механізми державної підтримки не повинні стимулювати безгосподарність. Оскільки дотування збиткових підприємств створює умови для їх деградації, слід переорієнтувати систему дотацій так, щоб стимулювати тих, хто використовує її максимально ефективно та випускає якісну продукцію.

Президент переконаний: наше зерно здатне завоювати світові ринки

«Безповоротна фінансова підтримка має здійснюватися виключно з метою технологічного переоснащення підприємств. Зокрема для впровадження екологічно безпечних, ресурсо- та енергозберігаючих технологій. Повністю вирішити це питання за рахунок коштів державного бюджету неможливо», — пояснив глава держави, додавши, що уряду й місцевій владі потрібно приділити більше уваги залученню приватного інвестиційного капіталу для реалізації інноваційних проектів в аграрній сфері.

А окремо він наголосив на необхідності подальшого законодавчого унормування відносин у земельній сфері та розбудові системи електронного кадастру. Тож вирішуючи питання, пов'язані із землями сільськогосподарського призначення, важливо максимально задіяти механізми громадського обговорення та ретельно вивчити відповідний досвід інших країн.

«Ми жодного кроку не зробимо, поки не почнемо від людей бажання йти цим шляхом. Будь-які розмови на цю тему завжди закінчуватимуться громадськими обгово-

реннями і рішеннями громад», — передає слова Президента його прес-служба.

Глава держави переконаний, що влада має працювати над тим, щоб подальша земельна реформа захищала інтереси селян, не допускала їх обезземелення та сприяла реалізації їхніх прав. І тут найголовніше — припинити схеми тіншової приватизації земель сільськогосподарського призначення.

Плюс 30 відсотків

«Ми повинні сформувати конкурентний агропромисловий комплекс, який дасть змогу Україні посісти провідні місця на світових продовольчих ринках та гідно відповісти на глобальні виклики сьогодення», — наголосив Віктор Янукович.

За його словами, нині світовий ринок продовольства дає позитивні сигнали, і згідно з прогнозами, попит на продовольство зростатиме й надалі. «Це історичний шанс для України, і ми повинні використати його, щоб зайняти провідне місце на ринку продовольства», — сказав глава держави.

Окремо він говорив про те, що, за висновками міжнародних експертів, Україна є однією з п'яти країн, які мають можливості для рішучого прориву в розвитку агропромислового комплексу. А за прогнозами, обсяги виробництва в аграрному секторі нашої країни у найближчі десять років зростуть приблизно на 30%. «Щоб перетворити ці прогнози на реальність, необхідно розв'язати низку складних проблем, що накопичилися у вітчизняному сільському господарстві», — підкреслив Президент.

Світу потрібне якісне зерно

Під час виступу Віктор Янукович акцентував і на завданні влади: «Рішучі кроки держави, влади також потрібні в напрямі просування вітчизняної агропродукції, особливо зерна, на нові світові ринки». Для цього необхідно значно посилити активність України в роботі міжнародних організацій, що регулюють світові ринки сільгосппродукції.

У зв'язку з цим Президент закликав якомога ширше застосовувати механізми заохочення соціальної відповідальності аграрного бізнесу. Зокрема вивчити можливість збільшення плати за користування землею, щоб розширити фінансові можливості місцевого самоврядування для розвитку сільських територій.

І ще він попросив присутніх звернути увагу на розвиток нового кооперативного руху на селі, який би став важливим елементом структурної перебудови сільського господарства.

Президент переконаний, що докорінна модернізація вітчизняного аграрного виробництва сприятиме реалізації потужного потенціалу сільськогосподарського машинобудування України. Тож розвивати вітчизняний АПК слід шляхом забезпечення повноцінного використання всіх дозволених Світовою організацією торгівлі інструментів захисту внутрішнього ринку України від імпорту низькоякісної сільськогосподарської продукції.

Привітавши аграріїв, Віктор Янукович вручив найкращим із них з нагоди свята державні нагороди.

ВІТАННЯ

Працівникам радіо, телебачення та зв'язку

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас із нагоди професійного свята — Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Сьогодні перед нашою державою стоять відповідальні завдання. Важливо продовжувати розвиток українського інформаційного простору, розбудовувати громадянське суспільство, впроваджувати сучасні європейські стандарти в усі сфери життя.

Переконаний, що цьому і надалі сприятиме кваліфікована та злагоджена робота творчих і технічних працівників радіо, телебачення та зв'язку. Адже саме свобода медіа та вільне поширення інформації є провідними індикаторами успіху на шляху демократичних перетворень.

Зичу вам творчої наснаги, невичерпної енергії та нових досягнень на благо і процвітання України.

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ

Традиційна дружба має розвиватися

ТЕЛЕГРАМА. Прем'єр-міністр України Микола Азаров привітав Сі Цзіньпіна з обранням на посаду Генерального секретаря Центрального Комітету Комуністичної партії Китаю.

«Від імені уряду України та від себе особисто сердечно вітаю Вас з обранням на відповідальну посаду Генерального секретаря Центрального Комітету Комуністичної партії Китаю, що свідчить про визнання Ваших особистих заслуг та досягнень», — ідеться в урядовій телеграмі. Микола Азаров також висловив сподівання, що традиційна дружба і взаєморозуміння між двома країнами і надалі сприятимуть всебічному розвитку двосторонніх відносин та розширенню взаємовигідного співробітництва в інтересах наших народів, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів.

Ваш вихід, панове міністри!

(Закінчення.
Початок на стор.1)

Хвороба «двох стільців»

Не поспішають із цією важливою процедурою і троє відповідальних посадовців президентської адміністрації, які також повинні отримати депутатський мандат, звільнившись перед цим з попередньої роботи.

Що вже казати про підприємців та бізнесменів, що істотно поповнили депутатські лави. Бо, як небезпідставно стверджують експерти і політологи, таких у новому складі парламенту майже 80 відсотків. Вони також не поспішають сказати «Прощай!» насидженому місцю і передати пульт управління справами в своєму бізнесі іншим особам. А саме до цього закликає їх законодавець: «Обрані депутати в разі роботи в складі керівних органів чи наглядових рад підприємств, організацій, установ або закладів, що мають на меті одержання прибутків, мають надати офіційний документ про вихід з їх складу».

Давньогрецький історик Плутарх, даючи пораду державній людині, зауважував: поспішай удосконалюватися, змінюй на краще свій авторитет, тому що тобі належатиме жити немовби в театрі, на очах у глядачів. Добре було б, якби наші парламентарії прислухалися до цих мудрих слів і ніколи не забували, що вони — публічні люди, а суспільство не пробачає «забудькуватості» ні міністрам, ні депутатам.

Фанфари не на часі

Тим часом ЦВК перенесла заходи з нагоди 15-ї річниці з дня свого утворення на 30 листопада. При цьому нагадавши, що як постійно діючий незалежний легітимний державний орган діє з 13 листопада 1997 року.

Справді, сьогодні штабистам не до святкування. Ще чинний допоки парламент ось-ось законодавчо визнається за перевиборчому на п'яти проблемних дільницях, хоча багато хто стверджує, що цей затратний захід навряд чи буде результативним.

Замалим не щодня Центровиборчком доводиться ще й розбиратися зі скаргами, зокрема і на їх власну діяльність. Приміром, Львівська обласна філія громадської мережі «Опора» зацікавилася причиною виходу постанови ЦВК від 11 жовтня 2012 року №1395, якою з Держреєстру виборців доручено знищити зайві записи у зв'язку з виявленням випадків кратного включення виборця до Державного реєстру виборців. Заявникам саму постанову надали, а додатки до неї, які і містили ці записи, надати відмовилися, посилаючись на конфіденційність інформації.

Скаржаться громадяни і на дії окремих членів та очільників Центральної виборчої комісії. Та, як пояснили на черговому засіданні Центровиборчком, ЦВК не наділена повноваженнями щодо розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність самої комісії та її членів.

Міжнародні спостерігачі ще продовжують аналізувати побачене під час виборів в Україні. Як зазначила

глава місії Бюро демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ Одрі Гловер, остаточний звіт місії слід очікувати орієнтовно за два місяці.

Хто запізнюється — ризикує

Принагідно згадаємо наших недалеких сусідів литовців, де цього року восени також відбулися парламентські перегони. Щоправда, новий склад тамтешнього Сейму обирали в два тури. Там також достатньо довго підбивали підсумки голосування, і цю затримку голова ЦВК Литви Зенос Вайгаускас пояснив в оригінальний спосіб: «Люди просто перевтомилися. Ми встановили обладнання на виборчих дільницях, автоматизували процес, і це дало результати. Інакше було б ще гірше».

Утім, ці слова не переконали литовський Конституційний суд, який відразу по закінченні виборів відправив весь склад ЦВК у відставку з мотивацією: «За недоліки в роботі».

КУЛЬТУРА

Хто заграє на славетній скрипці знову?

ПОДІЯ. Відкрився IV Міжнародний музичний конкурс імені Миколи Лисенка, який відбуватиметься в Києві до 24 листопада

Четвертий він — у ранзі міжнародного. А загалом заснований ще 1962 року, тож нині святкує півстолітній ювілей, який збігся цього року ще з двома рідними для нього датами: 170-річчям з дня народження корифея української класичної музики Миколи Віталійовича Лисенка та 100-річчям від дня смерті цього визначного композитора.

Може й загарчати, але більше розкриває особистість

Микола Лисенко — знакова постать у долях ще таких молодих, але вже всесвітньо відомих музикантів — піаніста Дмитра Суховієнка та скрипалю Дмитра Ткаченка: обидва закінчили Київську музичну школу його імені, Ткаченко був ще й лауреатом I Міжнародного музичного конкурсу з цим же ім'ям. А в четвер увечері у супроводі Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України під орудою Миколи Дядюри вони удвох грали в урочистому концерті-відкритті IV Міжнародного музичного конкурсу імені Миколи Лисенка в Колонному залі імені М. В. Лисенка. Дмитро Суховієнко надихав глядачів на високі відчуття у першому відділенні Симфонічними етюдами тв. 13 Р. Шумана, а Дмитро Ткаченко у другому — Концертом для скрипки з оркестром ре-мажор оп.35 (1945) Е.В. Корнголда — на скрипці найвидатнішого з італійської родини славетних майстрів смичкових інструментів Джузеппе Гварнері дель Джезу (1698–1744 рр.), котрий прославився вже після смерті завдяки віртуозові Нікколо Паганіні, що дуже уподобав саме його скрипки.

Порівнюючи скрипки Страдиварі та Гварнері, яка вдвічі дорожча, відомий російський музикант Вадим Рєпін сказав так: «З одного боку, Страдиварі — це скрипки, які звучать самі по собі, у них неймовірно магічний звук, неначе на небесах. Скрипки Гварнері, на мій погляд, мають значно ширший діапазон звукової палітри. На них можна навіть прогарчати або гавкнути, і в той же час вони володіють неймовірно магічними звуковими якостями і при цьому дають більше можливості розкритися особистості скрипалю».

Скрипки Страдиварі завжди звучать красиво, але неначе намагаються нав'язати свої якості тому, хто на них грає».

Скрипку Страдиварі слухати зі сцени у глядацькій залі ще не доводилося, а от насолодитися божественними звуками Гварнері дель Джезу, які видобував з неї Дмитро Ткаченко, пощастило. Імидж здавалося, що смичок, злітаючи по струнах угору, здіймає над сценою і музиканта. А ще інтригувала загадка: чи посилає ця скрипка Гварнері, що побувала протягом майже трьох століть у руках найблискупіших музикантів, хоч якісь знаки одному зі скрипалів-конкурсантів, тому, хто переможе у своїй номінації і здобуде цим право зіграти на прадавньому інструменті в заключному кон-

церті? Не знаю, чи можна визначити грошову суму, яка б дорівнювала до такої нагоди для молодого музиканта, яку надав усесвітньо відомий скрипковий експерт, власник дилерської мережі з реставрації та аутентифікації старовинних інструментів Флоріан Леонард. «Саме через цю фірму Польща повертає, тобто викупує, два надзвичайно видатних інструменти Страдиварі, на яких грали Венявський і Коханський. Це колосальні гроші, а також престиж держави і прекрасний приклад», — поінформувала голова журі в номінації «Скрипка» Анатолій Баженов.

Українці — найспівучіші

Щодо премій, з-поміж трьох найголовніших, зі званнями лауреатів, перша — 20 тис. доларів, друга — 14, третя — 8 тисяч. Є заохочувальні премії разом з дипломами — 5 і 3 тисячі доларів, а також (з дипломами) спеціальна премія «За найкраще виконання твору Миколи Лисенка» — 3 тис. дол., та «Найкращому концертмейстеру конкурсу» — 1 тис. доларів. Головний організатор конкурсу — Міністерство культури України. Загалом, як наголосив міністр Михайло Кулиняк, задля належного проведення IV Міжнародного музичного конкурсу імені Миколи Лисенка на високому рівні й популяризації та примноження музичного мистецтва в Україні держава спрямувала понад 6 мільйонів гривень, а до складу журі запрошено всесвітньо відомих музикантів, музичних діячів. І додав: «Хочу підкреслити чотири головні новації цього річного конкурсу, які підтверджують його правдиве міжнародне реноме. Це призовий фонд, нова система голосування, міжнародні спостерігачі і також концертні ангажементи для лауреатів».

За престижні звання й нагороди змагатимуться 200 учасників із 16 країн світу в номінаціях «Фортепіано», «Скрипка», «Віолончель», «Сольний спів». Майстерність піаністів журі оцінюватиме з 16 по 23 листопада в Колонному залі ім. М.В.Лисенка філармонії, скрипалів — у Великому залі Музичної академії ім. П.Чайковського, віолончелістів — у Будинку вчених, вокалістів — у Малому залі Музичної академії та в Національній опері України.

Анатолій Баженов зауважив: «Кількість конкурсанти-скрипалів безпрецедентна. На минулому та позаминулому конкурсах я також працював у журі, їх було 15—20, цього року — 57 заявок. Це унікальна ситуація. Не всі приїхали, але майже півсотні послухаємо за три дні першого туру. А на другий тур в усіх номінаціях за умовами конкурсу проходять тільки по 12. Так що боротьба буде непростою».

Найбільше конкурсанти, понад 100, у номінації «Сольний спів», де журі очолює визначна співачка Марія Стеф'юк, з-поміж них потужно переважають українці.

Дмитро Ткаченко: чарівна мить зі скрипкою століть

«Завтра Гварнері дель Джезу гратиме краще, а післязавтра — ще ліпше»

Зкнянином і водночас лондонцем Дмитром Ткаченком, всесвітньо відомим скрипалем лауреатом I Міжнародного конкурсу імені Миколи Лисенка, котрий оцінюватиме конкурсні виступи молодих скрипалів у журі, вдалося перемовитися кількома словами після його вражаюче незабутнього Концерту для скрипки з оркестром ре-мажор оп. 35 (1945) Е. В. Корнголда, який він блискуче зіграв у Колонному залі імені М. В. Лисенка на інструменті 1727 року виготовлення.

УК Дімо, ви знаєте, хто грав на Гварнері дель Джезу до вас?

— З-поміж імен визначних скрипалів — навіть Паганіні, а також В'єтан і Венявський, але в цій сфері дуже багато легенд, тому я ставлюся до цього трохи зі скептицизмом.

УК Коли ви взяли цю скрипку в руки?

— Я пробував її ще в Лондоні, але концертно сьогодні виступав з нею вперше.

УК Яке ваше відчуття від неї?

— Чудове. Мені доводилося грати на кількох дуже добрих скрипках такого рівня. Ця — одна з найкращих.

УК А чим відрізняється Гварнері дель Джезу від попередніх дуже відомих інструментів, з якими виступали ви? Що в ній таке особливе?

— Вона має безмежні можливості. Справді безмежні. Здається, що завтра гратиме краще, а післязавтра — ще ліпше.

«Перше зображення струнного інструмента, який тримають на плечі, — на фресці у нашій Софії. Йому тисяча років»

Голова журі в номінації «Скрипка», професор Національної музичної академії України ім. П. Чайковського Анатолій БАЖЕНОВ

Розпитувала Анатолія Івановича про унікальну скрипку легендарного італійського майстра Джузеппе Гварнері дель Джезу, який вже 285 років, а дізналася, що в Україні перша скрипка з'явилася ще понад сімсот років раніше.

УК Пане Анатолію, чи зафіксовано виконавську генеалогію скрипки Гварнері дель Джезу?

— На ній грали Сарасате і В'єтан. Це те, що мені відомо.

УК А з-поміж найцінніших скрипок в Україні є раритетні?

— На жаль, такого рівня, як скрипка Гварнері, у нас немає. Хоч раніше були. Свого часу багато їх вивезено до Москви, у державну колекцію унікальних музичних інструментів Радянського Союзу. Я був знайомий з її директором Бистрожинським, уродженцем Полтавщини, він колись казав нам: «Хлопці, половину тієї московської

колекції я сам придбав на Україні. Чому ж не зробите свою?». Довго «чухалися», доки створили таку колекцію, найбільше там інструментів сучасних українських майстрів.

З-поміж них є славні фахівці, дуже поважні люди, одні вчилися в Україні, дехто — за кордоном, у Франції, Італії. До речі, нині започатковується цікава акція: «Тисячоліття української скрипки». Її ініціатор — наш славний і, напевне, найстаріший майстер Флоріан Ілліч Юр'єв, якому вже за 80 років, але ентузіазм у нього — як у молодого. Його підтримує академік Проданчук, і я вже брав участь у цій акції, назва якої виникла дуже просто. Адже першому у світі зображенню струнного інструмента, який тримають на плечі, вже тисяча років. Воно — на фресці в нашій Софії: музикант, що тримає на плечі інструмент, який можна назвати скрипкою, і смичок. А в Європі такі з'явилися 400, може, 500 років тому.

УК Вам щастило грати на дуже знаменитих скрипках?

— У концертах — ні. Але пробувати їх випадало колись у Японії, Америці. Я тримав у руках скрипки і Гварнері, і Страдиварі. А Леонард Флоріан із Дмитром Ткаченком давно знайомий. І саме тому він привіз до Києва скрипку Джузеппе Гварнері дель Джезу. Навіть не називатиму цифр її страхової вартості, вони надто вражають.

З ПЕРШИХ ВУСТ

«Прогноз для України, складений в Америці, не може бути точним і правдивим»

Директор Українського гідрометеорологічного центру МНС Микола КУЛЬБІДА

Сонячно і тепло; дощ із вітром; штормове попередження; хуртовини та сильні морози — на ці короткі та зрозумілі повідомлення на радіо, телебаченні чи в газетах звертаєш увагу щодня. Прогноз погоди вже давно став невід'ємною частиною інформаційного простору. Це те, що допомагає обрати потрібний одяг, спланувати робочий день, своєчасно та належним чином підготуватися до удару природної стихії, запобігти пошкодженню майна, а іноді й врятувати життя.

За кожним таким повідомленням — важка та копітка праця, успіхи й негаразди. 19 листопада в Україні відзначається День працівників гідрометеорологічної служби. Про її проблеми та перспективи розвитку напередодні професійного свята «УК» розповів директор Українського гідрометеорологічного центру МНС Микола КУЛЬБІДА.

УК Миколо Івановичу, роботу прогнозистів ви очолюєте тривалий час. Що можна записати до активів гідрометслужби за часи незалежності України?

— Головне досягнення Українського гідрометеорологічного центру — це те, що за складних часів, особливо в 1990-х роках, коли багато галузей економіки практично розвалилися, гідрометеорологічна служба збереглася. Це стосується і кількісної, і якісної, й кадрової складової. У ті тяжкі часи зберегти службу багато чого коштувало. За умов мізерного фінансування, неможливості забезпечення приладами та обладнанням, із зарплатнею, що зовсім не відповідала обсягам і важливості виконуваних робіт, не було закрито жодної метеорологічної станції, жодного поста.

А з початку двотисячних років ми почали переходити на нові технології збирання, опрацювання й передачі інформації. Було створено сучасну телекомунікаційну систему, до якої під'єднані всі центри української гідрометеорологічної служби, станції та пости. Нині ця система дає змогу отримувати практично в он-лайн режимі оперативну інформацію стосовно погоди, гідрологічного режиму річок, водосховищ, морських акваторій, стану і розвитку сільськогосподарських куль-

тур, хімічного забруднення атмосфери, води, ґрунтів, радіаційного моніторингу. Також розроблено багато автоматизованих робочих місць спеціалістів різного профілю: синоптиків, гідрологів, агрометеорологів.

Істотно поліпшилися умови праці для синоптиків і завдяки отриманню модельних розрахунків від провідних європейських метеорологічних служб, а також від національної служби погоди США. І нині наш синоптик забезпечений інформацією на такому самому рівні, що і європейський. Це також велике досягнення, бо, маючи достатньо високий кваліфікаційний рівень, наші спеціалісти отримали умови для створення якісних продуктів. За тих часів це був великий прорив.

Також багато уваги приділяли технічному переоснащенню гід-

— Одна з найголовніших — це надзвичайно низький рівень заробітної плати, що в середньому по всіх організаціях гідрометеорологічної служби становить близько 2000 грн. Це створює труднощі з пошуком кваліфікованих кадрів. Без підвищення заробітної плати хоча б у два рази ми скоро матимемо дуже серйозні кадрові проблеми.

А ще турбує брак коштів на технічне й технологічне переоснащення. За останні 20 років гроші на ці потреби практично не виділяли. А те переоснащення, що роблять, здійснене за рахунок коштів, які ми заробляємо, надаючи платні послуги. Але цих коштів дуже мало, а фінансування з бюджету навіть не покриває всіх витрат на утримання служби. Наприклад, 2012 року нам на енергоносії та комунальні послуги передбачено лише 57% потреби.

Крім того, є проблема й управління у сфері гідрометеорології. Відповідно до законодавства, керувати нею має спеціальний уповноважений орган. На жаль, такого органу у зв'язку з адміністративною реформою немає, і ці функції виконує МНС.

УК А чому створення такого органу є принциповим?

Якісний прогноз — і ви готові до будь-яких примх природи

рометеорологічних станцій та постів у гірських і передгірських районах Карпат. На всіх цих об'єктах автоматизовані комплекси. Частково вони належать Державному агентству водних ресурсів, але все це працює як єдина система спостереження за річками та попередження паводків. Та на сьогодні цього явно не достатньо, адже таку роботу слід проводити у всіх регіонах України.

УК Які ще проблеми нині турбують гідрометеорологів?

— По-перше, гідрометеорологічна служба за своїм призначенням не може бути відомчою. Вона має загальнодержавне значення і займається інформаційним забезпеченням без винятку всіх галузей економіки та сільського господарства.

По-друге, Україна з 1949 року є членом Всесвітньої метеорологічної організації, і рішенням Президента призначається постійний представник нашої держави при цій організації. Згідно з конвенцією ВМО, таким представником може бути виключно керівник національної гідрометеорологічної служби. Якщо такої служби на національному рівні немає, то призначення, наприклад, директора Українського гідрометеорологічного центру постійним представником суперечить конвенції ВМО.

Ця ситуація також не сприяє поліпшенню міжнародного іміджу України, бо навіть так звані «карликові» країни представлені у ВМО на державному рівні. Аналогів нашої ситуації у світі практично немає.

Я вважаю, що цю помилку треба виправляти. Нещодавно Верховна Рада ухвалила закон

ДОСЬЄ «УК»

Микола КУЛЬБІДА. Народився 22 травня 1955 року в селі Северинівка Таращанського району Київської області. 1977 року закінчив Київський національний університет імені Т. Шевченка за спеціальністю «метеорологія». З 1977 р. працював інженером-синоптиком відділу метеорологічних прогнозів Українського бюро погоди. З 1983 р. — старший інженер відділу метеорологічних прогнозів, а з 1988 р. — головний синоптик Укргідрометцентру. З 1992 р. — керівник Укргідрометцентру. Кандидат географічних наук.

про внесення змін до низки законів, зокрема й того, що стосується гідрометеорологічної діяльності. Так, визначено, що в цій сфері мають бути два органи. Перший формуватиме державну політику в гідрометеорологічній галузі, і цю функцію має виконувати міністерство, під егідою якого ми працюватимемо. Другий орган — повноцінна Державна гідрометеорологічна служба, яка реалізовуватиме державну політику. Підписання Президентом цього закону створить необхідне законодавче підґрунтя для функціонування гідрометеорологічної служби відповідно до світових вимог та стандартів. У цьому напрямку ми налаштовані оптимістично.

УК Якщо питання в управлінській сфері практично вирішене, то як бути з рештою проблем?

— Вважаю, що проблеми зарплатні та фінансового забезпечення гідрометеорологічної служби мають наголосити та предметно розв'язуватися на рівні уряду. А ось питання переоснащення і технічної модернізації ми робимо спроби вирішувати іншими шляхами.

Остання наша пропозиція, озвучена на засіданні Державної комісії з питань техногенної та екологічної безпеки, полягає у можливості отримання кредиту Світового банку під модернізацію гідрометеорологічної служби розміром 52 млн доларів США. Такий шлях пройшли вже всі центральноєвропейські країни, а також Росія. Нині цим шляхом іде Молдова. Зрозуміло, що від наших сусідів, які активно піднімаються на технічному і технологічному рівні, ми відставати не можемо.

Проект щодо отримання кредиту підтриманий МНС і має розуміння в Мінекономіки та Мінфіні. Сподіваємося, що протягом 2013 року ми вже предметно підійдемо до цього питання.

УК На які напрямки плануєте спрямувати кредитні кошти? Кілька разів ви казали про необхідність придбання суперкомп'ютера...

— Будь-яка гідрометеорологічна служба потребує потужних комп'ютерних можливостей приймання та обробки величезних масивів інформації для моделювання стану атмосфери, річок тощо. Це завдання може бути вирішене лише на основі сучасного комп'ютера з величезною продуктивністю.

Це дасть змогу істотно поліпшити якість гідрометеорологічного прогнозування з точки зору деталізації прогнозів у часі та просторі. Буде можливість оцінювати й прогнозувати стан погодних умов не по регіонах, а точково. Сподіваюся, що й це питання за допомогою кредиту буде успішно вирішене.

Крім того, заплановане повне переоснащення всіх метеорологічних станцій, яких у нас 187, та

гідрологічних постів, яких у нас 450, а також створення сучасної телекомунікаційної мережі, побудованої на інтернет-ресурсах, серверах даних, центральних та регіональних баз даних. З одного боку, це поліпшить аналіз та обробку інформації нашими фахівцями, а з другого — створить хороші можливості для отримання інформації нашими споживачами, якими є органи державної влади, міністерства, відомства, установи галузей економіки різних форм власності.

УК Але ж, напевно, головний споживач — це населення?

— Населення отримуватиме прогнози через засоби масової інформації, яких нині дуже багато. Щоправда, не завадило б навести лад і в інформаційному просторі. Маю на увазі подачу інформації про погоду. Нині Інтернет дає змогу отримати з різних джерел надзвичайно велику кількість прогнозів, які відрізняються один від одного. Подивіться наше телебачення: на різних каналах ми маємо прогнози погоди, які не відповідають ані реаліям, ані збігаються один з одним. А це вже не інформування, а скорше дезінформування наших громадян.

Люди мають право на отримання якісної метеорологічної інформації. Наше спільне із ЗМІ завдання — розв'язати цю проблему. Що говорити, коли навіть популярні загальнодержавні телеканали не послуговуються нашими даними.

Тут треба розуміти, що найякісніший прогноз може створити лише національна метеорологічна служба. Прогнози, складені для території України, скажімо, в Америці, — суто математичний розрахунок, який не враховує багатьох місцевих факторів. Тому він не може бути точним і правдивим.

УК А чи не могли б ви розповісти нашим читачам, якою буде цьогорічна зима? Хоча б приблизно.

— Нічого нового тут придумати не можна. Ми повинні розуміти: якщо за останні 20 років у нас було 18 теплих зим, то ймовірність холодної зими дуже незначна. Саме тому можемо говорити про ймовірність теплої зими на 99%.

Але це абсолютно не виключає холодних періодів на тлі загальної теплої погоди. Коли вони будуть, спрогнозувати неможливо, але вони обов'язково будуть. До того ж можливі досить жорсткі похолодання — з перепадами температур і в 15, і в 20, і навіть у 30 градусів. Щодо режиму опадів, то, найімовірніше, сніговий покрив буде не стійким — сніг випадатиме і швидко танутиме. А ось дощі неминучі.

Вадим ПРОЦИШИН,
«Урядовий кур'єр»

ВІТАННЯ

Працівникам гідрометеорологічної служби

Шановні гідрометеорологи!

Вітаю Вас із професійним святом.

Практично жодна галузь економіки не може функціонувати без якісних прогнозів і своєчасних попереджень гідрометеорологічної служби.

Тому інформація про поточні та прогнозовані природні явища, забруднення навколишнього середовища є надзвичайно важливою для забезпечення соціально-економічного розвитку і безпеки держави.

Вірю, що Ви й надалі будете з високою відповідальністю виконувати свої професійні обов'язки та завдання.

Бажаю Вам і Вашим родинам міцного здоров'я, щастя, благополуччя, нових здобутків на благо України.

Прем'єр-міністр України Микола АЗАРОВ

ЕКРАН

«Королева бензоколонки» тримає увагу глядачів упродовж півстоліття

ДАТИ. Кіноспільнота вшанувала 100-річчя від дня народження одного з головних авторів фільму Олексія Мішуріна

Лілія БОНДАРЧУК
для «Урядового кур'єра»

У столицному Будинку кіно про творчість українського кінооператора і кінорежисера Олексія Мішуріна згадували, зокрема, актриси Лідія Чащина й Раїса Недашківська, голова Національної спілки кінематографістів Сергій Тримбач, кінознавець Валентина Слободян, а також дочка Марія Левишоріна, znana як драматург Марія Ладо (вистава за її п'єсою «Дуже проста історія» йде як на сцені столичного Молодого театру, так і багатьох російських і зарубіжних театрів. — Л. Б.).

2012-й ювілейний і для «Королеви бензоколонки». Вона вийшла в прокат 1962 року й репрезентувала українське життя, зняте на справжній АЗС у місті Пирятин Полтавської області, яка й нині функціонує на трасі Київ—Харків. Людмила Добрийвечір, головна героїня фільму, не вступивши до трупи театру «Балет на льоду», влаштувалася заправницею й почала організовувати, сказати б, новий формат життя АЗС. Зрештою, дівчина довела, що навіть

одна людина спроможна створити бодай невеличкий, проте справді прекрасний світ довкола себе.

Мало не одразу по прем'єрі комедія отримала тавро «безідейний фільм». Стрічку розкритикував і метр радянського кінематографа Ігор Ільїнський. Тож деякий час «Королева бензоколонки» була прикладом вульгарності в радянському кінематографі.

Поза тим, глядачі оцінили доброзичливість і незбагненну романтику картини (вона була п'ятим лідером прокату 1963 року — її переглянуло 35 мільйонів). А крилаті фрази з фільму вживають і нині: «Два по сто в одну посуду», «К полумерам не привык», «Прибор для стройности фигуры»...

Кінознавець Володимир Дмитрієв якось спрогнозував, що 1960-ті наступні покоління пізнаватимуть за фільмом «Королева бензоколонки». Зрештою, так і є. Зафільмовані в комедії автобус ЛАЗ-Україна-1 і БіАЗ-540 зійшли з конвеєрів 1961-го й 1962-го і завдяки кінокамерам операторів М. Іванова й О. Піщікова стали уособленням тих часів.

Комедія «Королева бензоколонки» вже зібрала 35 мільйонів глядачів

Гайдай вважав Мішуріна своїм учителем

Михайло ІВАНОВ,
кінооператор:

— Треба захистити Олексія Олександровича, позаяк телеканал «СТБ», підготувавши матеріал до 50-річчя «Королеви бензоколонки», змонтував і подав інформацію про фільм (зокрема і мої спогади) так, ніби Мішурін був тільки одним з багатьох його творців, але, по суті, він був його режисером, адже молодий Микола Літус (його прізвище нині зазвичай зазначають першим у переліку режисерів. — Л. Б.) на початку 1960-х лишень почав набувати кінодосвід. Скажу більше, художні ради радянських часів фактично не давали Олексію Мішуріну працювати. Якось ці «фахівці» навіть спробували запросити Леоніда Гайдая, аби він перемонтував Мішурінову роботу. Зазвичай спокійний і врівноважений Леонід Іович, отримавши таку пропозицію, обурився: «Олексія Мішуріна вважаю своїм учителем! І надалі з такими проханнями до мене не звертайтеся!». Цінував його талант і Олександр Довженко: стрічку «Щорс» він створював разом з Олексієм Мішуріним.

Сергій ТРИМБАЧ,
голова Національної спілки кінематографістів України:

— Прочитавши спогади Олексія Мішуріна про Олександра Довженка, я був вражений. Це блискуча мемуарна проза! Так, були часи, коли Довженко шпетили, та як їх описав Олексій Мішурін, як він Олександрові Петровичу співчував! Його робота — справжній витвір письменника! Зі сторінок мемуарів я побачив Мішуріна як ліричного, сказати б, щемливу людину, якій притаманне щось дитинне. Цікаво й те, що Олександр Петрович хотів зняти вродливого Олексія Мішуріна в ролі Андрія в своїй екранізації «Тараса Бульби». Здійсненню його планів завадила Друга світова війна.

Валерій СТЕПАНЯН-ГРИГОРЕНКО,
актор і режисер, директор і художній керівник Київського театру сатири (1990—1994):

— Олексій Мішурін — легенда українського кіно. Ми з колегами пам'ятаємо часи, коли ті, хто перебували «нагорі», душили його талант, не давали працювати. Вони робили це для того, щоб ми, тодішня молодь, не побачили його робіт. Гадаю, нині слухним є питання про встановлення меморіальної дошки, яка нагадувала б про внесок Олексія Олександровича в кінематограф.

Марія ЛЕВИШОРИНА,
драматург, донька Олексія Мішуріна:

— Батько ще в 14 років почав працювати в мариупольському театрі. Один із режисерів, побачивши, як він малює, запропонував йому прийти до театру й допомогти розфарбувати «задники». Вже через два місяці цей режисер доручив йому створення декорації до вистави. Минули роки, і свій хист створювати об'ємний кадр батько почав реалізовувати в кіно.

ДОСЬЄ «УК»

Олексій МІШУРІН. Народився 30 березня 1912 року в Маріуполі. Закінчив операторський факультет Київського кіноінституту, фундаторами якого були О. Довженко та І. Кавалерідзе і який 1937-го було переведено до Москви (його фонди, зрештою, стали фондами ВДІКу).

Як оператор поставив фільми «Макар Нечай» (1940), «У далекому плаванні» (1945), «Максимко» (1952), «Запорожець за Дунаєм» (1953), «Мати» (1955). Із середини 1950-х працював як режисер. Серед його режисерських робіт, окрім знаменитої «Королеви бензоколонки», — «Пісні над Дніпром» (1956), «Літа молодії» (1958), «Рятуйте наші душі» (1960), «Зірка балету» (1964), «Абітурієнтка» (1974), «Від і до» (1976), «Дипломати мимоволі» (1977). Олексій Олександрович полишив цей світ 17 жовтня 1982 року.

«Кобзарі» виходять на фінішну пряму

МОНТАЖ. Прем'єра має відбутися у грудні нинішнього року

Владислав КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

На станції Цвіткове у Городищенському районі на Черкащині недавно проходили зйомки кількох епізодів спільного українсько-американського художнього фільму з робочою назвою «Кобзарі» режисера Олеса Саніна. В основу картини покладено щоденник британського журналіста Гарета Джонса, який хотів відкрити правду світові про український геноцид, організований більшовиками на чолі зі Сталіним. За сценарієм фільму, молода англійська

сім'я подорожує Україною, на одній зі станцій їхній хлопча Пітер відстає від потяга, знайомиться з кобзарем Іваном Кочергою і починає мандрувати з ним містами і селами. Хлопчаки дорослішає, стає юнаком, закохується, вчиться радіти і співпереживати... А взимку 1934-го Івана Кочергу разом із кількома сотнями інших лірників страчують під Харковом, на сумнозвісному з'їзді кобзарів. Єдиний свідок страшного злочину — Пітер...

Режисер фільму Олесь Санін, автор фільмів «Мамай» і «Матч», вподобав залізничну станцію

Цвіткове. Та й не тільки він. Місцеве депо приваблює кінематографістів. Тут зберігається кілька паровозів першої половини XX століття. Це радянська залізнична техніка, але є один американський екземпляр. Деякі паротяги відремонтовані й діють. Отож відтворити колишню епоху завдяки їм не так і важко. Цікаво також, що у Цвітковому, окрім американських, британських та українських акторів, узяли участь і працівники місцевого депо. Невеличкі ролі машиніста і кочегара зіграли Артем Биба та Микола Помазан з Городища. А

безпритульних хлопчаків, до яких спершу пристає Пітер, — учень третього класу Городищенської школи № 1 Денис Клепка та чотирирічний Богдан Мироненко.

Робота над фільмом неймовірно цікава. Тим більше з таким режисером, актором, сценаристом, як Олесь Геннадійович. Сам він людина надзвичайно різнопланова — грає на бандурі, торбані, колісній лірі і продовжує волинську лірницьку традицію. Деякий час виготовляв музичні інструменти, успадкувавши ремесло від діда. Під псевдонімом Олесь Смик

входить до Київського кобзарського цеху.

Участь у зйомках для місцевих акторів-аматорів видалася неймовірно цікавою і водночас складною. Адже і вони, й актори вкотре повторювали, здавалося б, до блиску відшліфований той чи той епізод, а зйомки тривали з ранку до пізнього вечора. До речі, три дні виснажливої роботи вилилися всього у дві хвилини екранного часу...

Цього фільму чекають не один рік. Почавши зйомки у США, Олесь Санін змушений був пригальмувати їх через нестачу коштів. Добре, що

своє плече, окрім уряду, підставили Індустріальна спілка Донбасу, голлівудська фундація «Тризуб» (США), Міжнародний благодійний фонд «Україна 3000», компанія «Фільмотехніка» та інші. Вже сьогодні однією з головних особливостей майбутнього фільму можна назвати те, що він матиме не лише український, а й міжнародний прокат. Для чого буде зроблено дві версії картини: двогодинну українськомовну та тригодинну англійськомовну. Робота над фільмом вийшла на фінішну пряму. Прем'єра має відбутися вже у грудні нинішнього року.

СУБОТНІ ЗУСТРІЧІ

Ректор Донецького юридичного інституту Віктор Бесчастний: «Ми видали вже дві книжки про нашого земляка Георгія Седова»

Віктор Бесчастний
на тлі вітрильника
«Седов» у Гамбурзі

«Так, якось ми знайшли ту-го набиту листами сумку...» Саме з цього епізоду в романі Веніаміна Каверіна «Два капітани» розпочинається перше знайомство ще малого Сані Григор'єва з полярною експедицією капітана Івана Татарінова, сліди якої він потім наполегливо шукав у юному та зрілому віці. Як відомо, одним із прототипів полярника став уродженець рибальського хутора Крива Коса (нині селище Седове в Донецькій області) Георгій Седов. Життєвим шляхом свого земляка Віктор Бесчастний почав цікавитися ще змалку, а згодом усіх зібраних матеріалів вистачило на кілька науково-популярних книжок про першопрохідця полярних широт.

УК Вікторе Миколайовичу, пригадайте найперші дитячі враження від знайомства з історією експедиції свого земляка. — Як і всі, хто народився в Седовому, змалку цікавився життям земляка і всім тим, що він встиг зробити. Ми ще хлопчачками пишалися своїм земляком і намагалися дізнатися про нього якомога більше. Пам'ятаю, розпитували, де саме він народився, і нам показували хату діда Палія, на місці якої колись був будиночок Седових. До речі, макет цієї мазанки є в селищному музеї. Сам музей тоді був невеличким — усього одна кімната в Будинку культури, але нам там було дуже цікаво. Хлопчаків немов магнітом тягло до експонатів — старих фотографій, особистих речей Седова, макета шхуни «Святий мученик Фока». Коли у клубі демонстрували якийсь фільм, ми спеціально приходили раніше, щоб зайвий раз тут побувати.

УК А книжка «Два капітани», мабуть, була, як кажуть, настільною?

— Так, цю книжку тоді читали й перечитували. А що коїлося в нашому клубі, коли тут крутили фільм «Два капітани» — це чорно-білу версію! Сходилися старі й малі, бо це була одна з улюблених кінострічок. Адже книжка і кіношна версія полярної експедиції цікава сама по собі, а для нас мала ще й місцеву прив'язку, бо добре знали: прототипом мужнього капітана Татарінова став наш Георгій Седов.

УК Може, вже тоді й виникла ідея написати книжку про відомого земляка?

— Хтосьна... Як майже всі хлопці, хто виріс на березі моря, у дитинстві мріяв стати моряком. Скажу відразу: мрія ця здійснилася, бо три роки служив на Чорвонопрапорному Чорноморському флоті у бригаді сторожових кораблів.

А щодо задуму книжки, то такі спроби були й раніше. Приміром, колишній учитель історії і директор школи №3 в Новоазовській Євген Пригоровський свого часу написав книжку «Шлях у безсмертя», а я йому допомагав шукати та збирати матеріали і забезпечив видання книжки. А згодом уже разом із краєзнавцем Олексієм Поповим вирішили засісти за книжку про Георгія Седова.

Нам вдалося випустити першу книжку «Славний син Кривої Коси» у 2007 році саме до 130-річчя полярного дослідника. Вона вийшла солідна за обсягом, і нам тоді здавалося, що щось додавати сюди вже не буде потреби. Та згодом почали з'являтися інші, досі не відомі факти та матеріали, і ми взялися за підготовку наступної книжки. Тим більш, що в 2012-му минуло рівно 100 років від початку полярної експедиції старшого лейтенанта Седова. Цій даті та ще 135-річчю з дня народження земляка ми й присвятили книжку «Георгій Седов: Північне саяво Приазов'я».

УК А де саме і як вдалося «накопати» стільки матеріалу для видання науково-популярної документальної книжки?

— Ми шукали потрібну нам інформацію з різноманітних джерел. Працювали в архівах Донецька, Архангельська, Риги, Мурманська, Ростова-на-Дону. Писали запити, листувалися, побували в багатьох місцях, пов'язаних із біографією Георгія Седова. Завдяки цьому вдалося відшукати безліч цінних матеріалів, які увійшли до книжки. Це

рідкісні листи полярника, його щоденники, фотографії, газетні та журнальні публікації тих років. Певна річ, велику допомогу нам надав історичний музей Г. Я. Седова в однойменному селищі. Пам'ятаю, напередодні 100-річчя полярника розмірковували, що краще збудувати — пам'ятник чи музей? Так-от, вважаю, музей став найкращим пам'ятником першопрохідцеві Арктики.

УК Чи вдалося під час підготовки книжки натрапити на нові, ще не відомі факти з біографії полярника та його експедиції?

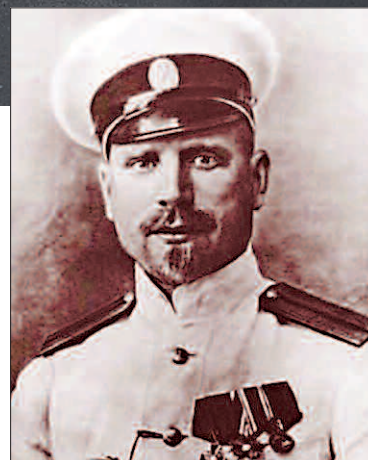
— Звичайно. Деякі нові відомості вносили до книжки, коли вона вже була фактично готова. А де-що навіть не встигли використати.

УК Тобто оте «дещо» залишили на третю книжку?

— Не загадуватиму, бо життя покаже. Скажімо, проведена нещодавно міжнародна науково-практична конференція «Седовські читання» засвідчила, що цікавість до постаті полярника та зробленого ним не зменшується. Зокрема останнім часом доводиться чути безліч версій щодо загибелі Георгія Седова. Дехто навіть все-рйоз висуває припущення, що керівник експедиції тоді не загинув. Ще хтось безслідне зникнення тіла пояснює... волею самого покійного. Мовляв, враховуючи нестачу в експедиції провізії для людей та собак, він буцімто заздалегідь дозволив використати своє тіло для виживання віцілих. Зрозуміло, це тільки версії, достовірність яких довести дуже важко чи й зовсім неможливо.

УК Вікторе Миколайовичу, а на вашу думку, чому не вдалося знайти тіло полярника на місці, вказаному його супутниками?

— Георгій Седов через важку хворобу помер дорогою до Північного полюса, до якого залишалося трохи більш як 600 кілометрів. Точне місце — 82 градуси північної широти та 59 градусів східної довготи. Матроси Линник і Пус-

ДОВІДКА «УК»

Георгій СЕДОВ. Народився 3 травня 1877 року на хуторі Крива Коса (нині селище Седове). Навчався в Ростовській та Михайлівській (м. Поті) морехідних школах. Учасник російсько-японської війни (нагороджений орденом Святого Станіслава III ступеня). Очолював експедиції на Каспійське море та до західних берегів Нової Землі. У березні 1912 року отримав дозвіл на формування експедиції до Північного полюса, яка розпочалася 27 серпня, коли шхуна «Святий Фока» вийшла з Архангельська. Полярникам довелося двічі зимувати серед криги, а 2 лютого 1914 року Георгій Седов та два матроси пішли до Північного полюса на собачих упряжках. 20 лютого керівник експедиції помер, і його поховали на одному з мисів острова Рудольфа північної частини Землі Франца-Йосифа.

тошний, які його супроводжували, свідчили, що після смерті керівника експедиції два дні не могли відійти від шоку, а потім взяли курс до острова Рудольфа. Спершу сподівалися довести на нртах тіло командира аж до «Святого Фоки», але заблудилися. І щоб не залишати на кризі, вирішили його поховати на острові Рудольфа Землі Франца-Йосифа.

Розповідають: у мерзлій землі викопали могилу завглибшки всього 10 сантиметрів, куди й поклали тіло. Могилу обклали каменями і поставили хрест із двох лиж. Тут же залишили нарти, кирку, молоток. Залишився біля могили і вірний пес Фрам, який не хотів звідси йти за матросами, і вони ще довго чули його моторошне завивання.

Це місце потім так і не вдалося знайти навіть самим двом матросам, які через роки знову тут побували. Щоправда, відшукали деякі речі Седова та членів експедиції і облаштували сим-

волічну могилу. А на тіло, є припущення, могли натрапити білі ведмеді чи інші голодні звірі.

І хоч пошуки справжньої могили не припиняються досі, я впевнений: на тлі всього того, що зробив наш земляк, це питання відходить на другий план. Адже експедиція Георгія Седова, який загинув заради мрії першим досягти Північного полюса, навечно вписана в історію освоєння Арктики, і його ім'я заслужено шанують нащадки в Україні, Росії та у багатьох інших країнах.

УК Кажуть, Седов і нині перебуває у плаванні, адже його іменем свого часу називали судна різних типів.

— Його прізвище справді з'явилося на бортах криголама, риболовецького сейнера, інших суден. А в 2009 році у Гамбурзі мені вдалося побувати на палубі чотирищоглового вітрильника «Седов». Це навчальне судно, порт приписки якого Мурманськ, його давно використовують для підготовки моряків. Це теж гідне вшанування пам'яті морського офіцера Седова, прізвище якого у великій повазі на флоті.

Його іменем також названо острів у Баренцевому морі, мис в Антарктиді, морське училище в Ростові-на-Дону, вулиці та площі в багатьох містах, а в Архангельську, звідки у 1912 році вирушила в експедицію шхуна «Святий Фока», вже прийняли рішення про встановлення пам'ятника нашому землякові. Там навіть провели конкурс на кращий варіант монумента.

УК Чим найбільше запам'ятався цьогорічний вересневий Седовський читання?

— Як завжди, у них узяти участь багато авторитетних людей з України та Росії. А своєрідною родзинкою стало те, що завдяки спеціальному обладнанню вдалося підтримувати прямий зв'язок із полярниками, які в цей час перебували в седовських місцях, приміром, біля Землі Франца-Йосифа. Приємно, що було багато молоді. На селищній школі урочисто відкрили меморіальну дошку, тут започаткували морський клуб юнг імені Г. Я. Седова. Це дуже символічно, що він працюватиме в селищі, де народився першопрохідник Арктики.

Ініціатором відкриття став колишній моряк контр-адмірал Валерій Помазан, і завдяки йому седовських школярів уже приїняли в юні моряки і пов'язали ім'ям. Подібні клуби досі були тільки у великих приморських містах. Селищні школярі вивчатимуть тут морську справу, діятиме гурток моделювання. А в майбутньому є наміри роздобути справжні шлюпки, щоб юні моряки могли вчитися веслування і ходити в море.

УК Вікторе Миколайовичу, чи читають нині в Седовому «Два капітани»?

— Не сумніваюся в цьому. До речі, саме під час Седовських читань у селищі відкрили нову бібліотеку. Прикметно, що торік бібліотека запрацювала в сусідньому селі Обрив, а тепер прописалася і в Седовому. Тут встановили комп'ютер з виходом в Інтернет, завезли нові меблі та книжки. Серед них, певна річ, є й роман В. Каверіна «Два капітани», читати який землякам прототипу одного з героїв книжки дуже корисно. І вчитися в нього наполегливо йти до поставленої мети, долаючи перешкоди на цьому непростому шляху.

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ДОСЬЄ «УК»

Віктор БЕСЧАСТНИЙ. Народився 9 листопада 1959 року в селищі Седове Новоазовського району Донецької області. Закінчив Донецьку спеціальну середню школу міліції, Харківський юридичний інститут та Донецький державний університет управління. Полковник міліції. З вересня 2003 року — ректор Донецького юридичного інституту. Доктор наук з державного управління, професор. Заслужений юрист України. Автор низки монографій, підручників та науково-популярних книжок. Почесний краєзнавець Донецької області. Почесний громадянин Новоазовська та Новоазовського району.

СПОЖИВАЧ

«ГМ-рослини: кілька переваг і досить багато ризиків»

Генеральний директор
ДП «Укрметртестстандарт»
Олександр ПІЧУГІН

Останнім часом ситуація навколо маркування продуктів, які містять генетично модифіковані організми, в Україні набула незбалансованого характеру. Виробників та імпортерів зобов'язали наносити відповідні надписи навіть на продукти, де трансгенів апріорі бути не може, приміром воду. Проте нещодавно уряд схвалив законопроект, який дозволяє виробникам харчових продуктів не робити спеціальних позначок про відсутність у товарах генетично модифікованих організмів. Також в Україні заборонять обіг продуктів, які містять трансгени або отримані з їх використанням, до державної реєстрації.

Наскільки багато ГМО у продукції, яку ми споживаємо, запитали у генерального директора ДП «Укрметртестстандарт» Олександра Пічугіна.

УК Олександр Юрійовичу, одна із лабораторій вашої організації спеціалізується на дослідженні генетично-модифікованих організмів. Скажіть, як часто фахівці їх знаходили в продуктах харчування?

— У 2007 році на базі нашої організації була створена лабораторія молекулярно-генетичних досліджень. Протягом п'яти років свого існування було випробувано приблизно 10 000 зразків. У перший рік роботи лабораторії ми отримали результати, які викликали шок: із 413 проаналізованих зразків у 90 (20%) виявлено ГМО. При цьому показник ГМО перевищував 0,9% у 28 зразках, тобто у 7% від загальної кількості випробуваних продуктів. Найчастіше трансгени виявляли у напівфабрикатах і ковбасних виробах, де м'ясо підмінюють більш дешевим соєвим білком.

У сировині ГМО виявили у 116 зразках. Причому у 54 з них містилося понад 0,9% ГМО.

У 2008 році істотно зріс обсяг випробувань і спектр продукції, яка досліджувалася. Значну частку в ній складала продовольча сировина. З 1227 перевірених зразків продуктів харчування 1090 (89%) були без ГМО. І лише у 21 випадку виявили трансгени, причому лише у восьми його вміст перевищував 0,9%.

УК У 2009 році вийшла постанова, яка зобов'язала виробників

усіх харчових продуктів маркувати продукцію відповідними надписами «з ГМО» чи «без ГМО». Наскільки це рішення захистило споживачів від несвідомого споживання «модифікованої» їжі?

— На жаль, тоді виникла певна колізія, адже виробники змушені були перевіряти і маркувати продукцію, де трансгенів не може бути, приміром, горілка, вода. Тож це рішення потрібно було доопрацьовувати, що й було зроблено нещодавно.

Проте таке рішення підштовхнуло наших виробників до того, що перевірку на наявність ГМО все-таки робити потрібно. Тож у 2009 році обсяг проведених аналізів за цим показником значно зріс. Однак тоді ГМО було виявлено лише у 7% зразків. Це зумовлено тим, що на необхідність контролювати цей показник першими зреагували, на жаль, ті виробники, продукція яких не могла містити трансгени. Проте свою роль відіграло й те, що виробники стали більше приділяти уваги наявності ГМО у сировині, яку використовують. Про це свідчить той факт, що в 2009 році трансгени виявили у 17 зразках продуктів харчування, причому лише у чотирьох концентрація перевищувала 0,9%.

А в 2010 році кількість зразків, у яких виявили ГМО, збільшилася. З перевірених 2570 у 204 виявили трансгени. Таке збільшення зумовлено тим, що виробники продукції, яка може містити ГМО, зрозуміли, що перевірка за цим показником —

ДОСЬЄ «УК»

Олександр ПІЧУГІН. Має дві вищі освіти. Обіймав посаду заступника голови Держспоживстандарту України, нині працює генеральним директором ДП «Укрметртестстандарт». Очолює Комісію з питань захисту прав споживачів у складі Громадської ради при Держспоживінспекції України та Комітет у справах захисту прав споживачів на основі Всеукраїнської громадської організації «Спілка громадських організацій України «Народна Рада».

безповоротна процедура. У 371 зразку, де виявлено ГМО, лише у дев'яти його вміст перевищував 0,9%. Значно поліпшилася ситуація із харчовою сировиною.

УК Якщо порівняти ситуацію щодо вмісту трансгенів у продукції, яку реалізують в Україні й у наших східних сусідів, де ситуація ліпша?

— У 2011 році частка зразків, у яких виявлено ГМО, кардинально зменшилася. З 1866 зразків, які було проаналізовано, ГМО виявлено у 59. Це відповідає аналогічним показникам в Росії, яких було досягнуто за два роки суцільного контролю цього показника. Що ще раз свідчить про те, якщо справою займатися серйозно, то в ній можна навести лад. Дані перших місяців 2012 року дають змогу сподіватися, що така тенденція збережеться і в подальшому.

УК На вашу думку, чи безпечні продукти, у складі яких є трансгенні організми?

— Незважаючи на те, що ГМ-рослини мають кілька певних переваг, існує досить багато ризиків їх використання. Зага-

лом їх можна поділити на три основні групи.

До першої відносять харчові ризики, пов'язані з небезпекою використання ГМ-рослин у продуктах харчування для здоров'я людини. Це токсичні й алергенні властивості ГМО, збільшення накопичення пестицидів у продукції, негативна дія генів стійкості до антибіотиків тощо.

До другої — екологічні ризики, пов'язані з небезпеками впливу ГМ-рослин на довкілля. Прикладами таких ризиків є негативний вплив на біорізноманіття в агрофітоценозах, виникнення бур'янів, стійких до гербіцидів, та комах, стійких до інсектицидів, зменшення генетичного різноманіття сортів культурних рослин тощо.

Ще однією групою факторів ризику є соціально-економічні. Це — руйнування національної системи насінництва з найбільш стратегічно важливих культур, що призводить до залежності сільськогосподарського виробництва від закупівлі імпортного насіння, та втрати країною іміджу виробника екологічно чистої продукції.

Ірина ПОЛІЩУК,
«Урядовий кур'єр»

Катерина БРАТКО
для «Урядового кур'єра»

На жаль, вже ні для кого не секрет, що в Україні актуальна проблема йододефіциту. Особливо це стосується західних регіонів нашої країни. Найбільше страждають від нестачі йоду діти. Цю проблему не можна недооцінювати. Останні дослідження доводять, що нестача йоду в дитячому організмі — одна з причин погіршення розумових здібностей і незворотних ушкоджень мозку. Без достатньої кількості йоду підлітки втрачають 10—15 пунктів IQ, а дорослі відчують млявість і гірше працюють.

— Уже доведено, що нестача йоду в дитячому організмі може спровокувати затримку розумового розвитку, — застерігає головний позаштатний дієтолог МОЗ України Олег Швець. — Щороку приблизно у третини новонароджених діагностують нестачу йоду. Тож жінкам, які планують вагітність, потрібно стежити за його кількістю в організмі. Якщо йоду не вистачає, слід вживати продукти, багаті на йод, приміром рибу та морепродукти. Якщо немає можливості їх їсти, можна замінити риб'ячим жиром.

Нещодавно до боротьби з йододефіцитом долучилися деякі пекарі. Вони почали випікати хліб із додаванням йодованої

Паляниця з начинкою

ЗДОРОВ'Я. Хліб варто випікати з йодованою сіллю, але її кількість бажано зменшити

солі. Завдяки такій добавці хліб буде вищої якості та й ще корисний для здоров'я.

І це не дивно, адже йодованій солі надають перевагу пекарі багатьох країн, оскільки саме йод сприяє поліпшенню якості тіста і виробу, підвищує його мікробіологічну чистоту, знижує ризик пліснявиння. Водночас хліб із

вмістом йодованої солі — один із найефективніших засобів масової профілактики йодного дефіциту.

— Якщо в організмі людини бракує йоду, тоді її інтелектуальні здібності погіршуються, — зазначає Ребекка Споре, представник Глобального альянсу з поліпшення харчування. — А це в сучасному суспільстві

основа особистої успішності й рушійна сила економічного розвитку. Тож сьогодні необхідно замислитися над тим, як компенсувати природний дефіцит йоду в організмі.

У більш ніж 130 країнах уже успішно компенсують йододефіцит за допомогою йодованої солі. Проте в Україні на законодавчому рівні досі не впровад-

жено універсального йодування солі та не визначено її використання у харчовій промисловості, тому все, що робиться, — ініціатива бізнесменів.

Збільшення кількості свідомих виробників, які дбають про здоров'я українців, схвально оцінила й голова представництва Дитячого фонду ООН

(ЮНІСЕФ) в Україні Юкіе Мокуо.

— В СНД залишилися тільки дві країни, в яких держава досі не захистила населення від загроз йододефіциту: Україна та Росія, — зазначила Юкіе Мокуо. — Тому ми закликаємо державу якомога швидше прийняти відповідні рішення.

Проте Олег Швець зауважує, що українцям варто уважніше ставитися до кількості солі, яку вони зазвичай вживають.

— Йодування солі, яку використовують у випіканні хліба, — перевірений та ефективний засіб масової профілактики йодозалежних стану та захворювань, — зазначає експерт. — Водночас слід звернути увагу на те, що хліб в Україні містить багато солі (приблизно грам на кожні сто грамів продукту) й українці споживають значну її кількість (300—400 г на добу, за даними різних джерел). Отже, від 2/3 до 3/4 від добової кількості солі, яку рекомендує ВООЗ на рівні 5 грамів на добу, ми отримуємо із хлібом. Надмірне вживання солі спричиняє дуже небезпечні серцево-судинні та судинно-мозкові хвороби, серед яких інфаркт та інсульт. Тому разом із йодованою сіллю у хлібі виробники мають зменшити на 20—30% її загальну кількість. Тоді можна буде говорити про піклування про здоров'я українців.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

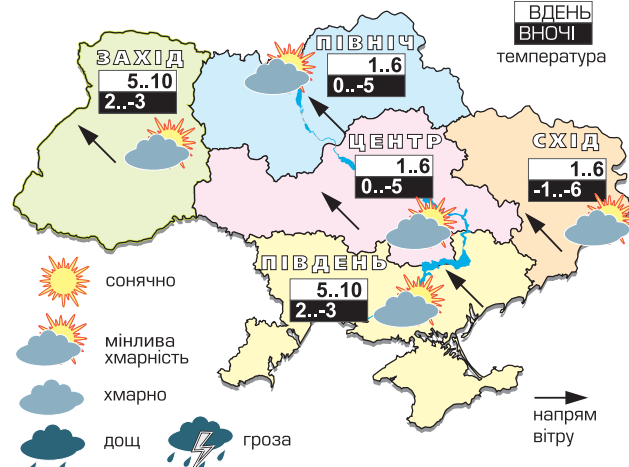
ФОТОФАКТ

НЕЛЕГКО БУТИ ЖІНКОЮ. Виявляється, зійти з дистанції, впасти, вивихнути ногу можна не лише на біговій доріжці, а й у гонитві за черговою зниклою в бутику чи просто заради розваги. Днями на Філіппінах провели 500-метровий забіг на шпильках «Tour de Takong». У взутті на високих підборах змагалися не лише жінки, а

й чоловіки. Забіг відбувся під час святкування Фестивалу взуття в Марікіні, що входить до складу Маніли, також відомої як взуттєва столиця Філіппін. А що серед переможців виявилися представники сильної статі, то кого нині цим здивуєш — жінка навряд чи згодиться примотати черевики до ніжок кількома шарами скотчу!

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 18 ЛИСТОПАДА

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 -5	+1 +6	Черкаська	0 -5	+1 +6
Житомирська	+1 -4	+1 +6	Кіровоградська	0 -5	+2 +7
Чернігівська	0 -5	+1 +6	Полтавська	0 -5	+1 +6
Сумська	0 -5	0 +5	Дніпропетровська	-1 -6	+1 +6
Закарпатська	+2 -3	+7 +12	Одеська	+2 -3	+5 +10
Рівненська	+2 -3	+4 +9	Миколаївська	+1 -4	+4 +9
Львівська	-2 +3	+5 +10	Херсонська	+2 -3	+5 +10
Івано-Франківська	+2 -3	+5 +10	Запорізька	0 -5	+4 +9
Волинська	-2 +3	+4 +9	Харківська	-1 -6	0 +5
Хмельницька	+2 -3	+3 +8	Донецька	-1 -6	+1 +6
Чернівецька	+2 -3	+5 +10	Луганська	-2 -7	+1 +6
Тернопільська	-2 +3	+4 +9	Крим	+2 -3	+7 +12
Вінницька	+1 -4	+2 +7	Київ	0 -2	+3 +5

Укргідрометцентр

«Самі ви — рогаті лосі!»

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ПРОТЕСТ. У Донецьку відбулася акція «СтопХам» проти власників автомобілів, які паркуються як попало.

Чолов'яга був сердитим, аж іскри з нього навсміх сипалися.

— Самі ви лосі! — гримів він, здираючи наліпку з лобового скла. — Шкода, що не застав тут нікого: комусь роги відламав би! Знайшлися любителі міста! Взяли б ліпше віники й дорогу підмели...

Побурчавши трохи, грюкнув дверцятами, спересердя газонув і таки звільнив непристосоване для паркування місце. Інші водії, які цього дня поплакали за звичку паркуватися де доведеться, також були не в захваті від акції «СтопХам», яку вчинили в Донецьку активісти однієї з місцевих громадських організацій. Повернувшись до автомобілів, які залишили, приміром, на проїжджій частині чи тротуарі, узріли на лобовому та задньому склі круглу наліпку із зображенням голови лося в обрамленні слів:

Наклейок вистачить всім, обіцяють учасники акції «СтопХам»

«Я не люблю своє місто і паркуюся, де хочу!»

Не секрет, дорожні затори в перенасиченому транспортом мегаполісі виникають ще й через те, що водії нерідко зали-

шають свої автомобілі в заборонених для стоянок місцях. А оскільки боротьба місцевої влади та правоохоронців із цим явищем поки що триває з перемінним успіхом, свою допомогу запропонували активісти громадської організації. У перший рейд вийшли всього п'ять осіб і за дві години встигли «обслужити» майже дві сотні автомобілів, які стояли «не там». Цікаво, що водії, яких тут застали, знизували плечима, зиркали з-під лоба, але слухняно перепарковували автомобілі. А ось відсутні в цей час господарі потім зі злістю віддирали зі скла колоритні наклейки і, схоже, подумки вже підшукували такі місця стоянок, де їх оминув би увагою учасники акції. Тим паче, що вони пообіцяли: в наступний рейд вийде набагато більше активістів, і наклейок з головою лося вистачить майже на всіх порушників.

Підкори свою вершину

Владислав КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

СПОРТИВНИЙ ЕКСТРИМ. На базі спортивного комплексу «Манеж» у Черкасах відкрито перший в області скелелазний комплекс. Презентована черкаським спорудом — одна з найсучасніших в Україні та виконана з найкращих матеріалів. Поверхня, елементи скеле-

дрому та його рельєф відповідають рельєфу природної скелі, а це дає можливість готуватися до змагань зі скелелазіння протягом усього року.

Андрій Родіонцев, голова правління групи компаній «Верес», яка допомогла створити скелелазний комплекс, вважає, що його спорудження дасть новий поштовх розвитку альпінізму і скелелазіння на Черкащині.

Ініціатива збудувати таку споруду виникла давно, однак тільки нині цей проект вдалося втілити в життя.

Нині скелелазіння стало не тільки екстремальним видом спорту, яким займаються професійно, а й видом фітнесу: воно рівномірно розвиває всі групи м'язів і дає змогу підтримувати чудову форму без виснажливих, одноманітних тре-

нувань. На Черкащині за останні два роки споруджено 49 нових багатофункціональних майданчиків і шість міні-футбольних зі штучним покриттям, зведено стадіони у селах Білозір'я Черкаського та Паланка Уманського районів, а також збудовано кінноспортивний комплекс у Жашкові, який є одним з найкращих у Європі.

У євпаторійській лікарні оселився... «дракоша»

Людмила ЩЕКУН,
«Урядовий кур'єр»

У міській стоматологічній поліклініці відкрили новий дитячий кабінет з незвичайним кріслом. Тепер коли дитина заходить до кабінету, то спочатку звертає увагу не на бормашину, а на приємну усмішку казкового дракончика. Крім того, «дракоша» обладнаний вбудованим мультимедійним монітором, за допомогою якого дітей відволікають від процесу лікування зубів улюбленими мультфільмами.

Віктор Фененко, головний лікар установи, розповів, що кабінет на повну потужність працює вже протягом місяця і діти з великим задоволенням та зацікавленістю вмищуються на це крісло. «У нас навіть був випадок, коли маленький хлопчик, сидячи в стоматологічному кріслі, заснув», — пригадав лікар.

Без сумніву, у крісла-дракоші від пацієнтів відбою не буде

ОГОЛОШЕННЯ

Деснянський районний суд м. Києва викликає в якості відповідача Петеліна Андрія Едуардовича в судові засідання, яке відбудеться 20.12.2012 року о 12.00 год. за адресою: м. Київ, пр-т Маяковського, 5-в, каб. №38, для розгляду цивільної справи за позовом ПАТ КБ «Приват Банк» до Петеліна Андрія Едуардовича про стягнення заборгованості за кредитним договором. Адреса суду: м. Київ, пр. Маяковського, 5-в, каб. 40.

Суддя Н. Г. Таран

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Зоя РОМАН,
Лариса УСЕНКО
Відповідальний секретар
Іван ГРОМ'ЯК

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 253-72-91, 253-34-78, e-mail: adv@ukcc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 27375. Тираж 44372

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua